

Severská pěnkava na Valašsko přilétá v říjnu

seriál

**PŘÍRODA
VALAŠSKA**

Pěnkava jikavec (*Fringilla montifringilla*) je velmi podobná naší pěnkavě, kterou zastupuje v lesích na severu Evropy a Asie. Ptáci jsou ale barevnější, oranžově zbarvení, vrch hlavy a hřbetu je u samců šedočerně skvrněný, stejně jako boky těla. Od pěnkavy jej odlišíme i podle bílého zbarvení kostřece (místo mezi kořenem ocasu a zády – pěnkava jej má olivově zelený). Jikavec se živí živočišnou i rostlinnou potravou.

První hejna této severské pěnkavy se objevují na začátku října, ale hlavní tahové období spadá na konec října. Na tahu se vyskytuje jikavec často v hejnech s pěnkavou obecnou.

Výskyt jikavce má ve střední Evropě až invazní charakter. Mění se dle místních podmínek, především dle úrody bukvic. Jikavci se pak rádi soustřeďují do lokalit se staršími bukovými porosty, kde se živí bukvicemi napadanými na zemi. Shluknout se zde může až několik stovek až tisíc jedinců.

Na základě kroužkování se zjistily některé zajímavosti.

U nás protahující a zimující ptáci pochází především z Ruska, kdy k nám přilétají až ze

vzdálenosti 2 724 km. Ptáci do-
movem ze Skandinávie naopak
táhnou spíše západním a jiho-
západním směrem do Velké
Británie a Francie.

Ptáci odchycení a kroužko-
vání u nás v říjnu pokračují dále
na jih, zatímco jedinci zastí-
žení u nás až v listopadu na na-
šem území stráví celou zimu.

V zimující populaci u nás je
téměř 3x více samců než samic
a 4x více starých ptáků než
mladých.

Převážná část ptáků krouž-
kovaných u nás v říjnu zimuje
na jižním úpatí Alp v Itálii. Zde
je ale nečeká vlnidné přijetí.

Při přiletu i zimování jsou

odchytávání a končí na talířích
v restauracích.

Zpět na sever se začínají vra-
cet již v únoru a táhnou až do
dubna – ojedinele byly u nás i
zaznamenány pokusy o hnízdění.

Ojedinelé výskyty jikavce
jsou známy až do konce června.

Stává se, že jikavec spolu s
pěnkavou obecnou létají na
zimní krmítka. Proto buďte ve
střehu a zkuste je mezi sebou
odlišit.

**Karel Pavelka, zoolog Muzea re-
gionu Valašsko, Odborné oddělení
Valašské Meziříčí**

*Foto: Pěnkava jikavec - samec
v zimním šatě.*